

یادداشت روز

مهدی حسن زاده

economic@khorasannews.com

مسئولیت بازار خودرو با کیست؟!

ظاهرا قیمت گذاری خودرو در حال تبدیل شدن به موضوعی لاینحل و مسئله ای به شدت پیچیده است که انواع روش ها برای قیمت گذاری در آن تجربه می شود. روز گاری ز چندان دور، قیمت گذاری بر عهده وزارت صنایع و معادن سابق (صمت فعلی) بود. سپس با تشکیل شورای رقابت بر اساس قانون سیاست های کلی اصل ۴۴ و این استدلال که بازار خودرو انحصاری است، این مسئولیت بر دوش شورای رقابت افتاد. با افزایش قیمت خودرو از سال ۹۷ در پی جهش ارزی آن سال و فاصله گرفتن قیمت بازار از قیمت کارخانه، بار دیگر بحث هادر این باره که چگونه باید در بازار خودرو قیمت گذاری کرد، بالا گرفت. از ابتدای سال گذشته با اصرار وزارت اقتصاد، قیمت گذاری از مسیر بورس کالا صورت گرفته و با کشف قیمتی مابین قیمت کارخانه و بازار، نوع جدیدی از قیمت گذاری را مطرح کرد. با این حال اعتراض ها به قیمت کشف شده در بورس کالا موجب شد که از اواخر سال گذشته، سکان قیمت گذاری خودرو دوباره در دست شورای رقابت قرار گیرد. با این حال پس از تصمیم روزهای گذشته این شورا، یک مقام مسئول در نامه ای به شورای رقابت اعلام کرده است که افزایش ۳۵ در صدی قیمت خودرو غیر متعارف است و آثار تورمی دارد و باید اصلاح شود. به این ترتیب طی بیش از یک دهه اخیر با ۴ مدل متفاوت قیمت گذاری مواجه بوده ایم. ۱- قیمت گذاری توسط دولت (وزارت صمت) ۲- قیمت گذاری توسط شورای رقابت (نهاد فرا قوه ای) ۳- قیمت گذاری توسط بورس کالا ۴- قیمت گذاری با دخالت مقامات دولتی در مصوبه شورای رقابت

ماحصل انحصار، بی برنامگی و این بلبشوی قیمت گذاری، بازی باخت – باخت برای تولید کننده و مصرف کننده است. تحمیل زیان انباشته حدود ۲۰۰ هزار میلیاردی به خودروسازان و دیگر اجزای صنعت خودرو، کاهش تولید به کمتر از یک میلیون دستگاه در سال های ۹۸، ۹۹ و ۱۴۰۰، افزایش شدید قیمت خودرو در بازار، دسترسی سخت و طاقت فرسای مصرف کننده به خودروی دست اول و شکل گیری انواع روش های محیر العقول واگذاری خودرو از جمله قرعه کشی، شکل گیری رانت ۱۰۰ تا ۲۰۰ درصدی از تفاوت قیمت کارخانه و بازار در نهایت تبدیل موضوع خودرو به یک چالش نظام تصمیم گیری در کشور و بازی با اعصاب و روان جامعه، خروجی تصمیماتی است که در زمینه بازار خودرو گرفته شده است. اکنون که تصمیم جدیدی برای قیمت گذاری خودرو گرفته شده است، توجه مجموعه دولت را باید به چند نکته اساسی جلب کرد:

۱- ورود خارج از ضابطه به تصمیم شورای رقابت به عنوان یک شورای فرابخشی و مسئول در این زمینه به معنای پذیرش مسئولیت قیمت گذاری خودرو است. اگر با دستور اخیر افزایش قیمت کارخانه به میزان کمتر از ۳۵ در صد مصوب فعلی شورای رقابت، محقق شود، تبعات آن در زمینه تشدید زیان انباشته خودروسازان، کاهش تولید، افزایش قیمت خودرو در بازار و سرریز معوقات خودروسازان بر نظام بانکی نیز متوجه دولت خواهد بود. در چنین شرایطی قطعلا بازار دوثرخی خودرو تشدید می شود و این مسئله چیزی نیست که در یک خط با دستور بتوان به حل آن امیدوار بود.

۲- تردیدی نیست که در موضوع خودرو نباید یک سویه قضاوت کرد. مقایسه قیمت و کیفیت خودروهای داخلی با برخی خودروهای معمولی در کشورهای همسایه نشان می دهد که خروجی صنعت خودرو، تولید محصولی گران و بی کیفیت است. این خروجی با وجود حمایت های تعرفه ای کم نظیری رقم خورده است که نمونه آن در کمتر کشور و کمتر صنعتی دیده می شود. اولین گام برای خروج خودرو سازی از بن بست قیمت گذاری و پذیرش شکست حمایت های تعرفه ای و تعریف بسته ای از حمایت به صورت مدت دار و مشروط است. به این معنی که حمایت تعرفه ای باید محدود به چند سال باشد و تعرفه واردات نیز به تدریج کاهش یابد و خودروسازان فقط همین چند سال فرصت داشته باشند تا بتوانند بدون حمایت های خاص سرپا بمانند.

۳- صنعت خودرو قبل از هر اقدامی از جمله خصوصی سازی (که با این زبان انباشته به نظر نامکنم می رسد) نقشه راه مشخصی داشته باشد که در آن در وهله نخست آسیب شناسی مشخصی در زمینه عوامل شکل گیری زیان انباشته بالا، کیفیت پایین و قیمت گزاف صورت گیرد.

۴- ضوابط مشخص و مبتنی بر سیاست گذاری کلان برای قیمت گذاری خودر و تعریف شود تا مشخص باشد تا مان وجود انحصار و به ضرورت آن قیمت گذاری، بر مبنای چه منطقی باید خودرو قیمت گذاری شود تا از این همه آشفتگی و تغییر در نحوه تعیین قیمت خودرو پرهیز شود.

بهبود یک پله ای رتبه ایران در رده بندی جهانی آزادی اقتصادی

شده اند، تقریباً همه کشور های صنعتی در این بین قرار می گیرند که از آن جمله عبارت اند از آمریکا، انگلیس، آلمان، فرانسه، کانادا، اتریش و ایتالیا که کاهش قابل توجه میزان آزادی در اقتصادهای خود را تجربه کرده اند. هریتیج میزان آزادی اقتصادی کشور ها را بر اساس ۴ مؤلفه حاکمیت قانون، کارایی نظارت، اندازه دولت و بازارهای آزاد سنجیده و نمراتی از ۰ تا ۱۰۰ به کشور ها در این زمینه داده است که هر چه نمره کشوری بیشتر باشد به معنای آزادی اقتصادی بیشتر آن کشور است.

■ سنگاپور آزاد ترین و کره شمالی بسته ترین اقتصاد دنیا شناخته شدند

بر اساس این گزارش، سنگاپور به عنوان آزادترین اقتصاد جهان نمره ۸۲/۹ را در این شاخص به دست آورده است. سوئیس با نمره ۸۲/۸ و ایرلند با نمره ۸۲ به ترتیب در رتبه های دوم و سوم از این نظر قرار گرفته اند. کره شمالی با نمره ۲/۹ نیز در رتبه آخر

رده بندی کشور های جهان از نظر آزادی اقتصادی قرار گرفته است. تحلیل گران با توجه به وابستگی بنیاد هریتیج به محافل صهیونیستی گزارش های این بنیاد را عاری از جهت گیری های سیاسی نسبت به کشور ها نمی دانند، برای مثال چین به عنوان دومین اقتصاد بزرگ دنیا در رده بندی اقتصادهای آزاد دنیا رتبه ای بهتر از ۱۵۴ به دست نیاورده است. نمره چین در شاخص آزادی اقتصادی هریتیج در سال ۲۰۲۳ حدود ۴۸/۳ اعلام شده است. از سوی دیگر، به رژیم صهیونیستی در شاخص آزادی اقتصادی نمره ۶۸/۹ داده شده و این رژیم در رتبه ۳۴ جهان از این نظر قرار داده شده است.

انگلیس در این رده بندی رتبه ۲۸ و آمریکا نیز رتبه ۲۵ را به دست آورده اند. نمره آمریکا در شاخص آزادی اقتصادی ۶۸/۹ دوم و سوم از این نظر قرار گرفته اند. کره شمالی با نمره ۲/۹ نیز در رتبه آخر

افزایش فروش نفت ایران به پالایشگاه های چینی

آوردن تصویر واقعی از میزان صادرات نفت ایران که تحت تحریم آمریکا قرار دارد، متکی است. بلومبرگ گفت: برآورد می شود پالایشگاه های خصوصی در چین اکنون روی خرید نفت ایران بیشتر حساب می کنند زیرا نفت روسیه توسط غول های نفتی دولتی چین و پالایشگاه های هند خریداری می شود.

نفت روسیه هم در مقایسه با شاخص های قیمت بین المللی ارزان تر است اما تشدید رقابت میان خریداران، قیمت نفت روسیه را در هفته های اخیر افزایش داده است.

طبق آمار گمرکی ماه گذشته چین، روسیه در ماه های ژانویه و فوریه، بزرگ ترین صادر کننده نفت به چین بوده و از عربستان سعودی که سال گذشته صادر کننده شماره یک نفت به چین بود، سبقت گرفته است. با سرعت گرفتن خرید

نفت روسیه به قیمت ارزان تر از شاخص های بازار بین المللی، واردات چین از روسیه در دو ماه نخست سال ۲۰۲۳، به میزان ۲۳/۸ درصد در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته رشد کرد و به ۹۴/۱ میلیون بشکه در روز رسید.

هند هم به نوبه خود واردات نفت از روسیه را به شدت افزایش داده است. روسیه در فوریه برای پنجمین ماه متوالی، بزرگ ترین تامین کننده نفت هند بود.

بر اساس گزارش اوپل پرایس، کشور های هند و چین حاضر به پیوستن به سازو کار سقف قیمت گروه هفت نشده و از فرصت پیش آمده برای خرید نفت ارزان بهره برده اند.

باکو در تله تل آویو

همزمان با اخراج ۴ نفر از کارکنان سفارت کشورمان در جمهوری آذربایجان

پارلمان این کشور بیانیه ای ضد ایرانی صادر کرد. پشت پرده اتهام زنی های باکو به تهران چیست؟

جمهوری آذربایجان که نتوانسته سیاست های جاه طلبانه خود در قوه باغ را به دلیل مخالفت های ایران و روسیه عملی کند، اکنون از هر فرصتی برای اتهام زنی به جمهوری اسلامی استفاده می کند و در روزهای اخیر هم ترور یک نماینده پارلمان این کشور بهانه را به دست مقامات باکو داده تا لفاظی قیمت هایشان را تکرار کنند. در ادامه اقدامات غیر سازنده و تنش آفرینی باکو در روابط با تهران، مجلس ملی این کشور در بیانیه ای از ایران خواست از «اقدامات مغرضانه» علیه جمهوری آذربایجان خودداری کند. پنج شنبه نیز در ادامه اقدامات سوال برانگیز جمهوری آذربایجان در قبال ایران، وزارت خارجه باکو خواستار خروج چهار کارمند سفارت ایران شد. سید عباس موسوی سفیر فوق العاده و تام الاختیار جمهوری اسلامی ایران در جمهوری آذربایجان به وزارت امور خارجه این کشور احضار شد. بنا بر ادعای وزارت خارجه باکو، در دیدار مقام های جمهوری آذربایجان با موسوی «به دلیل اقدامات تحریک آمیز اخیر کشورش در خصوص (جمهوری) آذربایجان، ناراضیتی شدید به سفیر ایران ابراز شد.» برپند تحولات ماه های اخیر حاکی از این است که اتهام زنی های دولت مردان باکو علیه جمهوری اسلامی، برنامه ای است که توسط سران صهیونیستی به آن ها دیکته می شود. آذربایجان و رژیم صهیونیستی از سه دهه پیش روابط اقتصادی و سیاسی خوراکلید زدند و این روابط به مرور زمان گسترش یافت و به تازگی باکو همه چیز خود را در خدمت صهیونیست ها قرار داده است و طرح های

آن را اجرا می کند. آذربایجان تا سال گذشته ملاحظات زیادی در خصوص گشایش سفارت خود در سرزمین های اشغالی داشت، اما با بالا گرفتن تنش ها با جمهوری اسلامی، همه ملاحظات را کنار گذاشت و روابط دیپلماتیک خود را بر رژیم صهیونیستی علنی و برای تحکیم روابط خود با این رژیم، هفته گذشته نیز سفارت خود را در تل آویو افتتاح کرد. رژیم صهیونیستی در صدد است با حضور قدرتمند در خاک آذربایجان، از فضای روابط تنش آلود باکو و تهران استفاده کند و بتواند تحرکات جمهوری اسلامی را از نزدیک رصد و رمز های ایران را ناانگند. تل آویو پیش از این روی شیخ نشین های خلیج فارس که در یک دهه گذشته روابط خصمانه با جمهوری اسلامی داشتند، متمرکز شده بود تا با ورود به خلیج فارس حلقه محاصره علیه جمهوری اسلامی را تنگ تر کند، اما با سرد شدن روابط اعراب با اشغالگران فلسطین پس از توافقات اخیر تهران و ریاض، صهیونیست ها امیدشان را به اتحاد با اعراب از دست دادند و به همین دلیل دنبال جایگزین هستند که باکوانین فرصت را در اختیارشان گذاشته است.

■ توصیه امام جمعه تبریز به مسلمانان کشور آذربایجان

حجت الاسلام والمسلمین سید محمدعلی آل هاشم امام جمعه تبریز نیز بیوز اظهار کرد: رژیم جنایتکار صهیونیستی از نزدیک شدن به کشورهای مسلمان هدفی جز ایجاد اختلاف و چند دستگی برای تحقق مطامع توسعه طلبانه خود ندارد. وی خطاب به برادران خواهان مسلمان در کشور آذربایجان گفت: بنده توصیه می کنم در باره نیات واقعی دشمن صهیونیستی هوشیار باشید، زیرا جمهوری اسلامی ایران

شنبه ۱۹ فروردین ۱۴۰۲. شماره ۲۱۱۸۴

۱۷ رمضان ۱۴۴۴. ۸ آوریل ۲۰۲۳

خبرسان روزنامه صبح ایران

حرف مردم

سئون «حرف مردم» انعکاس دهنده صادق حرف های شماست.

تلفن: ۰۵۱۳۷۰۰۹۱۱۱

پیامک: ۲۰۰۰۹۹۹

تلگرام: ۰۹۰۳۳۳۷۰۱۰

• خراسان عزیز برایت یک بغل گندم، دلی خشوند از مردم، برایت سفره ای ساده، حلال و پاک و آماده، برایت هر چه خوبی هست سر افطار، دعا کردم، دعایم کن. روزه و نمازتان قبول.

• عزیزان اگر وقت دارید حتما برنامه «زندگی پس از زندگی» شبکه ۴ ساعت ۱۷:۳۰ را ببینید. خیلی عالی است. از همه کسانی که زحمت کشیدند این برنامه را تولید کردند بسیار سپاس گزاریم.

• هر زمان که امر به معروف از صورت اخلاقی فراتر رود و باعث حرمت فرد یا افراد شود، جرم خواهد بود و قانون موظف است به شدت با فرد یا افراد خاطی برخورد کند. طبق ماده ۱۵۶ قانون مجازات اسلامی فرد توهین شده می تواند اعاده حیثیت کند. با توجه به مطلب فوق امیدواریم فرد خاطی در جریان باشیدن ماست به صورت دو خانم فوری و بدون اغماض محاکمه و تنبیه شود.

• از این صد میلیون لیتر بنزینی که روزانه در کشور مصرف می شود، چند لیتر آن را سه دهک پایین جامعه مصرف می کنند؟ چرا بارانه بنزین مستمندان را اثر و تمندان با داشتن سه یا چهار ماشین چپاول می کنند؟ دولت اسلامی در این زمینه چه کاره است؟ آیا طرف مر فهان بی در درا گرفته است؟!

• توی بانک ها چه خبره؟ مشتری ۲۱۰ هزار تومان با موبایل بانک برام واریز کرد، از بانک سپه پیامک واریز اومد. مشتری که رفت، ۴ دقیقه بعد از بانک پیامک برگشت وجه آمد! اسناد و نام و شماره کارت مشتری موجود است. مشتری می تونه بلافاصله دوباره پول از حساب من برداره؟

• آقای شهردار... امسال که واقعا سنگ تموم گذاشتی! با دادن کارانه و شیرینی و آجیل و شکلات ... حالا حالا ها باید مشغول خوردن باشیم!

• سال هایکی پس از دیگری می گذرد ولی وضعیت ارتقای درمانگاه تخصصی تامین اجتماعی و ساخت ساختمان جدید در قاین همچنان در خم یک کوبه است! لطفاً پیگیری فرمایید.

• قیمت دلار ۵۴ هزار تومان و قیمت سکه ۳۳ میلیون تومان شد. قیمت خانه متری ۱۰۰ میلیون تومان و قیمت خوراکی ها ۵۰ درصد گران شده! تو را به هر کس که می برستید نمایندگان مجلس شورای اسلامی ایران، مسئولان مربوطه اش را استیضاح کنند! شرکت های خود ر سازی ما باید خجالت بکشند و شرمنده بشوند که شرکت خود ر سازی هوندا ۳۳۰ هزار خودرو را به علت نقص فنی آینه هافراخوان داده تا رایگان تعویض کند.

• این همه برای فرزندآوری تبلیغ می کنن آیا واقعا وام و زمین رایگان به زوج های ۴ یا ۴ فرزند می دهند یا فقط در حد شعاره؟

• تا کی مسئولان قوامی خواهند در برابر بی حجابی متغفل باشند؟ زن و فرزند ما با جدر جرئت حضور در جامعه رو ندارن! اگر عرضه ندارید حداقل حقوق نگیرید که حرام نجسه! استعفا بکنید و گرنه مورد خشم خدا قرار می گیرید.

• اورژانس اجتماعی بهزیستی حق ندارد در خیابان پجر خرد و امنیت روانی و اجتماعی مردم راه خطر بیندازد. اورژانس اجتماعی بهزیستی اراک سال ۹۵ مادر مرا به زور جدا کرد و برد سالمندان!

• گویا اگر معنادر در زمان مصرف یا کمی قبل یابعد از آن در محیط های آموزشی مثبت باشند، فعالیت مثبت انجام می دهند.

• اعیاد بهار طبیعت و مضان مبارک! چندین شبکه تلویزیون چه گلی به سر مردم زدند غیر از فیلم های تکراری و بکش بکش؟! چرا مردم به ماهواره روی می آورند؟ از فیلم های تکراری و تبلیغاتی!

• نسل جوان و نوجوان را که دروغ می شنود، دزدی می بیند، خشونت می چند، چطور به دین و دینداری دعوتش کنیم؟ متأسفانه اعتقادات خیلی ضعیف شده است.

• آقای رئیس جمهور! این چه وضع مملکت که درست کردید؟ دلار از صدقه سر شمار سیده به اوج کنارسید کالاسید گدایی رو هم بذارید. متأسفم از این که تیم پر طرفداری چون استقلال به خاطر اختلافات مالی با سرمربیان قبلی اش برای دومین بار از جام باشگاه های آسیا حذف شد!

• چرا به بانک ها اعتبار برای وام فرزندآوری نمی دن؟ حواله خود ر و زمین رایگان پیشکش!

• از ریاست محترم اتوبوسرانی خواهشمندم به فکر اثران مسیر خواجه ربیع و خیابان عبادی هم باشد. شب ها برای رفتن به حرم باید ۱۰۰ هزار تومان هزینه کنیم. همه اتوبوس های شب رو به طرف بولوار وکیل آباد در حرکت اند. شب های قدر نزدیک است. اوضاع مالی این ور شهری ها خیلی خوب نیست. کربانه تا کسی از جلوی حرم تا خواجه ربیع بالای ۷۰ هزار تومان است.

• توقیف حضور در مهمانی زمانی ات را به همه ما عطا کردی، به اندازه خدای ات شرکت. توقیف حضور در مهمانی مکانی ات را نیز به همه ما عنایت و عطا فرما!

• مقام معظم رهبری بارها فرمودند که اشخاص فقط تذکر محترمانه بدهند. این که می بینیم بعضی این روز ها روی این رفتار غلط فریادشان بلند است بیشتر باعث شک و تردید می شود.

• امسال بعد از چند سال رفتم مسافرت و تنها یادگاری که برام باقی موند جاده های منتهی به مشهد از محور نیشابور و محور قوچان تا مشهد بود که فقط مایه تاسف و آبروریزی برای این استان است. تورو خدا چاره ای کنی. مگر آقایان و مسئولان تو این استان زندگی نمی کنند که این قدر بی خیال هستند؟!

• آقای عباس عبدی! چرا فکر می کنی راه حل مسئله حجاب فقط در یک روش و فقط در مغز شماست؟ چرا خودت رو یگانه عقل کل همه مسائل تخصصی و غیر تخصصی می دونی؟ مخصوصا در جبهه گیری مقابل مسائل و ارزش های دینی!

• فکر نمی کنین وقتی اول سال قیمت بلیت اتوبوس واحد از هزار به ۱۵۰۰ تومان افزایش پیدا می کنه ساده اندیشیه که توقع داشته باشی مردم اجناس را ۸۰ درصد افزایش ندن؟

• وقتهش بیشتر میدان های شهر مانند هنرستان و سید رضی جمع بشه و بعضی از میدان ها مانند شهیدان غواص و هاشمیه کوچک تر شوند. مشهد بیش از حد شلوغ شده!

• آقای شهردار! بعضی ها خودرو ندارند که زباله خود را ببرند داخل باکس زباله بیندازند. آیا بهتر نیست داخل خیابان های شهر هم سطل زباله نصب کنید؟ فقط جایی باشد برای گذاشتن پلاستیک زباله ها نه پای درختان و کنار خیابان و پیاده رو ها یا جلوی منازل.

• متأسفانه بیشتر درپوش چاه های فاضلاب را در دزدان معتاد در شهر برداشتن و شب ها برای عابران پیاده خطرناکه. از پیاده روی وکیل آباد ایستگاه سید رضی به سمت بیمارستان فارابی و دیگر مناطق!

• مگر شهرداری نظارتی بر نصب صندوق های کمپنه امداد ندارد؟ بیشتر آن ها سدراسفاران اتوبوس هستند مانند ایستگاه بولوار پیروزی نرسیده به قلعه هاشمیه که باید کنار ایستگاه نصب می شد!

• بیشتر جایگاه های اتوبوس شیشه نداره. مانند جایگاه بولوار بعثت احمدآباد بین ابوذر و رضا، جایگاه اول بولوار پیروزی نرسیده به قلعه کاوه در فکوری سه راه اوپلا.

• مسئولان! چرا هنوز آسانسور های شهر مخصوصا احمدآباد و اول خیام خرابه؟ همین طور پله برقی سه راه راهنمایی! به نظر شما سننین بالا چطور از خیابان هارد شوند؟

• مسئولان شهر! هر کس از هشتبهان سفری به کیش داشته از آرمش آن جا گفته. از این که نه موتور سوار زور گیر معنادر در پیاده رو ها بودند، نه فرصت نا هنجار خودرو ها و موتور ها نه زباله گرد و بچه هایازنان کار سمج و امنی که روح و روان مارا زرده کرده!

• لطفا با کمک بسیج آرمش را به شهر زیارتی ها بگزدانید و در شهر پر هیاهو نظم و امنیت را بهتر برقرار کنید تا مسافران هم باخاطر خوب از مشهد برودند.

• چرا جای ب های اتوبوس بین شهری به یک باره ۵۰ درصد افزایش پیدا کند؟ لطفاً پیگیری کنید و به مردم پاسخ دهید.

گروه صنعتی سایان

مشاور، طراح و مجری:

– سالن های فلزی سوله

– اسکلت فلزی ساختمان های طبقاتی

– انواع جرقبیل سفیدی

۰۲۱-۳۳۴۴۳۳۳۳

Email: sayansteel@yahoo.com

تلفن: ۰۵۱-۳۳۴۴۳۳۳۳

شرکت ایستگاستارتوس

مشاوره، ساخت و اجرای انواع اسکلت های فلزی و سوله و جرقبیل های صنعتی

شماره تماس: ۰۵۱-۳۴۴۱۷۷۷۷

Email: Istagostartoots@gmail.com

نشانی وبسایت: istagostar.com